

INHOUD

Inleiding	9
1 Wat is een onderzoekende houding?	13
1.1 De vier kenmerken van een onderzoekende houding	14
1.2 Een onderzoekende houding in het hbo	16
1.2.1 Het eindniveau van het hbo	16
1.2.2 21e-eeuwse vaardigheden	16
1.2.3 Onderzoekend vermogen	17
1.3 Waarom een onderzoekende houding zo belangrijk is	18
1.3.1 Kansen zien voor een organisatie	18
1.3.2 Fouten voorzien	19
1.3.3 Onzekerheid is de enige zekerheid	21
1.4 Het is niet nieuw	22
2 Een onderzoekende houding ontwikkelen	25
2.1 Hoe leer je een onderzoekende houding aan?	25
2.1.1 Fase 1: oriëntatie op jezelf en het thema	29
2.1.2 Fase 2: bewust oefenen	31
2.1.3 Fase 3: internaliseren	34
2.2 Professionele intuïtie	34
3 Opmerkzaam zijn	37
3.1 Wat 'opmerkzaam zijn' is	37
3.2 Strategieën bij het opmerkzaam zijn	41
3.3 Aandachtspunten bij opmerkzaamheid	45
3.4 Hoe nu verder?	46
4 Nieuwsgierig zijn	47
4.1 Wat 'nieuwsgierig zijn' is	47
4.2 Omgaan met onzekerheid	50
4.3 Vragen stellen	53
4.4 Iets uitproberen	56
4.5 Informatie verkrijgen door reflectie op ervaringen	57
4.6 Gericht zijn op wat anderen vertellen	59
4.7 Informatie uit geschreven bronnen	62
4.8 Wat leidt af van nieuwsgierig zijn?	64
4.9 Hoe nu verder?	65

5	Bedachtzaam zijn	67
5.1	Wat 'bedachtzaam zijn' is	67
5.2	Bewust nadenken	68
5.3	Stilstaan	70
5.4	Je oordeel uitstellen	72
5.5	Van perspectief wisselen	74
5.6	Valkuilen bij bedachtzaam zijn	79
5.7	Hoe nu verder?	80
6	Kritisch zijn	81
6.1	Wat 'kritisch zijn' is	82
6.2	Manieren van kritisch redeneren	90
6.2.1	Een redenatieschema maken	90
6.2.2	Kritisch omgaan met verkregen informatie	91
6.2.3	Redenatiefouten herkennen	94
6.3	Wat staat kritisch zijn in de weg?	98
6.4	Hoe nu verder?	100
7	Informatie delen	101
7.1	Wat 'informatie delen' is	101
7.2	Effectief zijn in het delen van informatie	102
7.3	Creatief zijn in het delen van informatie	107
7.3.1	Voorwaarden voor creativiteit	107
7.4	Valkuilen bij informatie op een creatieve manier delen	111
7.5	Informatie delen: met anderen meedenken	112
7.6	Niet iedereen heeft een onderzoekende houding	114
7.7	Hoe nu verder?	114
8	Tot slot	115
8.1	Vier praktijksituaties	116
8.2	Veertien stellingen	120
	Epiloog	123
	Bijlage 1 Zelfscan onderzoekende houding	125
	Bijlage 2 Omschrijvingen van een onderzoekende houding	129
	Literatuur	131
	Register	135
	Illustratieverantwoording	141
	Over de auteurs	143